

Sygn. akt IV KK 253/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 15 grudnia 2016 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Roman Sądej (przewodniczący)

SSN Przemysław Kalinowski (sprawozdawca)

SSN Kazimierz Klugiewicz

Protokolant Anna Kowal

przy udziale prokuratora Prokuratury Krajowej Andrzeja Pogorzelskiego,
w sprawie **B.S.**

skazanego z art. 39 § 1 i 2 k.k.s. w zw. z art. 54 § 2 k.k.s.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na rozprawie

w dniu 15 grudnia 2016 r.,

kasacji wniesionej przez Ministra Sprawiedliwości - Prokuratora Generalnego na
niekorzyść

od wyrok nakazowy Sądu Rejonowego w B.

z dnia 15 stycznia 2016 r.5,

**uchyla wyrok nakazowy Sądu Rejonowego w B. z dnia 15
stycznia 2016r. , sygn. akt IX K .../15, w zaskarżonej części, tj. w
odniesieniu do rozstrzygnięcia o karze i w tym zakresie
przekazuje sprawę wyżej wymienionemu sądowi do ponownego
rozpoznania.**

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w B., wyrokiem nakazowym wydanym na posiedzeniu w dniu 15 stycznia 2016 r., w sprawie sygn. akt IX K .../15, uznał B.S., za winnego tego, że:

I. „w okresie od 26 maja 2012 r. do 26 sierpnia 2012 r. poprzez złożenie Naczelnikowi Drugiego Urzędu Skarbowego w B., działając w krótkich odstępach czasu w wykonaniu tego samego zamiaru, deklaracji VAT - 7 po terminach ustawowych: za kwiecień 2012 r. (do 25 maja 2012 r.), maj 2012 r. (do 25 czerwca 2012 r.), czerwiec 2012 r. (do 25 lipca 2012 r.) lipiec 2012 r. (do 25 sierpnia 2012 r.), które zostały złożone w dniu 5 września 2012 r. oraz niedokonywanie w tych samych terminach ustawowych wpłat należnego podatku, uchylił się od opodatkowania, przez co naraził na uszczuplenie podatku od towarów i usług w łącznej kwocie 14.6451 zł, czym naruszył przepisy art. 99 ust. 1, art. 103 ust. 1 ustawy z dnia 11 marca 2004 roku o podatku od towarów i usług (Dz. U. z 2011 r., Nr 177, poz. 1054 z późn. zm.), tj. dokonania przestępstwa skarbowego z art. 54 § 2 k.k.s. w zw. z art. 6 § 2 k.k.s.”, a nadto:

„ w okresie od 27 maja 2015 r. do 8 lipca 2015 r. w siedzibie Drugiego Urzędu Skarbowego w B. utrudnił osobom uprawnionym przeprowadzenie kontroli podatkowej poprzez nieokazanie wbrew żądaniu dokumentacji podatkowej dotyczącej podatku od towarów i usług od 1 stycznia 2013 r., czym naruszył przepis art. 286 § 1 pkt 4, art. 287 § 1 i § 3 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2012 r. poz. 749), tj. dokonania przestępstwa skarbowego z art. 83 § 1 k.k.s. Za czyny tak opisane i zakwalifikowane, Sąd Rejonowy – powołując przepisy art. 39 § 1 i 2 k.k.s. w zw. z art. 54 § 2 k.k.s. – skazał oskarżonego na karę łączną grzywny w wysokości 10 stawek dziennych po 80 zł każda, a na podstawie art. 113 § 1 k.k.s. w zw. z art. 624 § 1 k.p.k. zwolnił oskarżonego w całości od zapłaty na rzecz Skarbu Państwa kosztów sądowych .

Od powyższego wyroku nakazowego żadna ze stron procesu nie wniosła sprzeciwu, wobec czego orzeczenie uprawomocniło się w dniu 6 lutego 2016 roku, tj. wraz z upływem terminu do jego wniesienia (*k 40 i 41*).

Obecnie, na podstawie art. 521 § 1 k.p.k. w zw. z art. 113 § 1 k.k.s. Prokurator Generalny - Minister Sprawiedliwości zaskarżył powyższy wyrok

nakazowy w części dotyczącej orzeczenia o karze - na niekorzyść skazanego B.S..

Powołując się na przepisy art. 521 § 1 k.p.k., art. 526 § 1 k.p.k. i art. 537 § 1 i 2 k.p.k. w zw. z art. 113 § 1 k.k.s. Autor kasacji zarzucił kwestionowanemu rozstrzygnięciu:

I. rażące i mające istotny wpływ na treść wyroku naruszenie przepisów prawa procesowego - art. 504 § 1 pkt 5 k.p.k. w zw. z art. 113 § 1 k.k.s. polegające na zaniechaniu zawarcia w wyroku nakazowym, uznającym winę oskarżonego B.S. w popełnieniu dwóch odrębnych przestępstw skarbowych, rozstrzygnięcia co do kar jednostkowych; a nadto

II. rażące i mające istotny wpływ na treść wyroku naruszenie przepisów prawa karnego materialnego - art. 85 k.k. w zw. z art. 20 § 2 k.k.s. oraz art. 39 § 1 k.k.s., polegające na orzeczeniu wobec B.S. kary łącznej grzywny w sytuacji, gdy oskarżonemu nie wymierzono uprzednio podlegających łączeniu kar jednostkowych.

W oparciu o tak sformułowane zarzuty skarżący wniósł o uchylenie wyroku w zaskarżonej części i przekazanie w tym zakresie sprawy Sądowi Rejonowemu w B. do ponownego rozpoznania.

Sąd Najwyższy zważył co następuje.

Kasacja wniesiona przez Prokuratora Generalnego - Ministra Sprawiedliwości na niekorzyść osk. B.S. od wyroku nakazowego Sądu Rejonowego w B. z dnia 15 stycznia 2016 r., w sprawie sygn. akt IX K .../15, okazała się oczywiście zasadna, a sformułowane w niej zarzuty w pełni zasługiwały na uwzględnienie. Przedmiotowy wyrok – w zaskarżonej części – rzeczywiście jest wadliwy, gdyż zapadł z oczywistym i rażącym naruszeniem przepisów powołanych w nadzwyczajnym środku zaskarżenia, a skutki uchybienia opisanego w zarzucie mają realny i istotny wpływ na treść tego rozstrzygnięcia. Oskarżonemu przypisano bowiem popełnienie dwóch odrębnych przestępstw skarbowych i określono ich kwalifikację prawną, jednak orzeczenie sądu *meriti*, zakwestionowane obecnie w drodze kasacji podmiotu specjalnego, nie zawiera w ogóle rozstrzygnięcia o karach jednostkowych wymierzonych za każdy z tych czynów. Sąd Rejonowy w B., przedmiotowym wyrokiem nakazowym orzekł natomiast od razu o karze łącznej grzywny. Taka postać wyroku narusza w sposób rażący zarówno przepisy prawa

procesowego, jak i normy materialno-prawne.

W pierwszym rzędzie wskazać należy dyrektywę wynikającą z treści art. 113 § 1 k.k.s., zgodnie z którym w postępowaniu w sprawach o przestępstwa skarbowe ma odpowiednie zastosowanie m.in. przepis art. 504 § 1 k.p.k., który precyzuje konieczne elementy wyroku nakazowego. Zatem, stosownie do zamieszczonych tam wymagań wyrok nakazowy powinien zawierać: 1/oznaczenie sądu i sędziego, który go wydał, 2/ datę wydania wyroku, 3/ imię i nazwisko oraz inne dane określające tożsamość oskarżonego, 4/ dokładne określenie czynu przypisanego przez sąd oskarżonemu ze wskazaniem zastosowanych przepisów ustawy karnej oraz 5/ wymiar kary i inne niezbędne rozstrzygnięcia. Tymczasem, w niniejszej sprawie wyrok nakazowy Sądu Rejonowego w B., pozbawiony jest istotnych elementów w postaci orzeczenia o karach jednostkowych za poszczególne przypisane czyny. Nie ulega więc wątpliwości, że w omawianej sprawie doszło do rażącego i mającego istotny wpływ na treść wyroku naruszenia treści przepisu art. 504 § 1 pkt 5 k.p.k. w zw. z art. 113 § 1 k.k.s., polegającego na braku zawarcia w wyroku skazującym rozstrzygnięcia w przedmiocie kar za przypisane oskarżonemu w wyroku dwa odrębne czyny stanowiące przestępstwa skarbowe.

Pominięcie kar jednostkowych w wyroku Sądu Rejonowego miało również taką konsekwencję, że uniemożliwiało wymierzenie kary łącznej. Zatem, zamieszczenie takiego rozstrzygnięcia, z powołaniem się na podstawę w postaci art. 39 § 1 k.k.s. i orzeczenie o karze łącznej grzywny w wymiarze 10 stawek dziennych po 80 złotych stawka, w sytuacji, gdy nie wymierzono wcześniej kar jednostkowych, które mogłyby podlegać łączeniu, rażąco naruszało zarówno powołany przepis prawa karnego skarbowego, jak i normę art. 85 k.k., określającą materialne przesłanki orzeczenia kary łącznej. Mają one bowiem, zgodnie z art. 20 § 2 k.k.s., odpowiednie zastosowanie do przestępstw skarbowych.

Bezspornym jest też, że wykazane uchybienie przez Sąd Rejonowy w B. powyższym normom prawa materialnego, jak i wskazanym wcześniej uregulowaniom procesowych, miało istotny wpływ na treść wyroku. Nie zachodziły bowiem żadne podstawy do odstąpienia od wymierzenia kar za dwa przypisane czyny zakwalifikowane jako przestępstwa skarbowe, a jednocześnie brak kar jednostkowych podlegających połączeniu - uniemożliwiał wydanie orzeczenia o

karze łącznej. Zgodzić się też należy ze skarżącym, co do możliwych trudności z wykonaniem takiego wyroku, jak również zauważyć potencjalne komplikacje mogące wystąpić w przyszłości w wypadku konieczności objęcia przedmiotowego wyroku nakazowego ewentualnym wyrokiem łącznym.

Konieczność wyeliminowania zaistniałego uchybienia uzasadniała więc uwzględnienie wniosku zamieszczonego w kasacji o uchylenie wyroku Sądu Rejonowego w B. w zaskarżonym zakresie, tj. w części dotyczącej orzeczenia o karze i przekazanie sprawy osk. B.S. temu Sądowi w tym zakresie do ponownego rozpoznania.

Przy ponownym rozpoznaniu sprawy Sąd Rejonowy w B., orzekając w uchylonym zakresie uwzględni powyższe uwagi i rozstrzygnie zgodnie z obowiązującymi przepisami.

Mając to wszystko na uwadze Sąd Najwyższy orzekł, jak w wyroku.

kc